

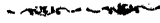
శత్రువులు

కాళికా శత్రువు

13693

కాళికా శతకము.

స్వయంక విరచితమైన శతకములు, ౧౭౨౩.

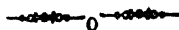

1723

సర్వస్వామ్యపదః లిఖితు

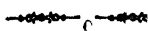
క్రతజ్ఞత

సీ॥ అన్నవై హితుఁడై ప్రాణమితుండై వేషధుర్యుఁడై
 మనచిలయ్య
 ఎన లేయిఁగిలె యన రాయవ్యాఁపుఁబోమఁ గుడి
 నన్ బోచిలయ్య
 నే నన్నఁటికి నేనికీ బుణమును దీర్చుకొన లేనేమేటిమే
 భూర్బితయ్య
 నానెర్చుగతి నైన నా క్షణజ్ఞతఁ డెల్పు పల నీయకయె
 మేనుపదలితయ్య॥

సీ॥ అన్న! మన్నమన్నా రసహసోములను
 భక్తి నర్పింతు నాయాదిశక్తి నకల
 జనమనోభీష్టదాయిని నర్పిజనని
 నీకు నిడ నాత్మకాంతి నాలోకమధుమ్॥

ప్రీతి క

పరివర్తనలది శతకము లక్షణముకే యుండగ నీనూత్న
 శతకము ముటియొకటి యేలొకో యని కొండటకుం నోచి
 నఁ దోచ వచ్చును. అంధ్రమున వ్రాయెను జదువను గే
 ర్చిననా చిననాటనే నామనమామ మ॥ రా॥ శ్రీ॥ గా. వేం
 కటసుబ్బయ్యగారు వాచే నాంధ్ర గ్రంథములను జదివించు
 చుండిన కారణమున నాంధ్రభాషాభిమాన మొకింత కలిగి
 యున్న శిష్యపాఠశాలయందు జదువు చున్నపు డట నాథ్య
 భ్రోపాధ్యాయులుగ మన్న బ్రహ్మకీర్తి శైలపాక వేంకట
 సూర్యప్రకాశముగారి బోధనాకాళ్యమున భాషయందు
 ముఱింతయభిరుచి కలిగెను. అప్పటి నాయభిల్లివ్రాసెనట
 చాల సంతసించుచు నన్నతిపేమమునఁ జూచు చుండిన
 నాయగ్రహదరులు కీ. శే. వేంకటపట్టాభినారాయణస్వా
 మిగారి యుత్సాహ వాక్యములచేఁ దదభిరుచి సుస్థిరమ
 యైయు. తరువాత, మిక్కిలిగను బ్రహ్మకీర్తి శతావధాని
 సంగ్రహిం గి రామారావుగారియొక్కయు, భార్యవల్లభ్యము
 తో సమఁజూచు మ॥ రా॥ శ్రీ॥ యాత్మ సరసింహముగారియొక్క
 యు సహవాసమున సుత్సాహముపొందె కా జూచెను. కాని
 యేకాగ్రమున నై న నేమి యుండును

నవకాశము కలుగదాయె. అయినను, బద్ధము లట్లె న్నెట్లొ
 నేర్చి యుండుటచే నపుడప్పుడు పోతము భావముల గొన్నిటి
 బద్ధరూపమున వ్రాయవలె నని పోరంభించి, 'కాళికా మకు
 టమునఁగొన్ని వ్రాసితిని. అట్లుపె నే నీరాజవోలునకు వచ్చిన
 పదప, నెవ రై నను భాషాభిమానులు తలపించిన యెడల వారి
 చే వీలగునంతవఱకు భాషాసేవ చేయింప నెంతయు బోయ
 త్నించిప్రార్థనహించు మధ్యశ్రీ చిల్లరిగె యోగానంద మ్వహత
 లుగారికి నావ్రాసిన పద్యములు జూప, వా రీశతక పూర్ణత్వ
 మునకై నన్ను గడుంగడు బురికొల్పిరి. ఏతద్గురు ప్రోత్సా
 హఫలమే యీకాళికాశతకము నాముగచ న్నెనకు ము
 ఖ్యకారణభూతు లగునీహవానీయ శిష్యుల నుత్తమతాప
 మోచికనందనసహస్రములు

రాజోలు,

9-4-26

గా. వీ. వేం. సత్యనారాయణ.

శ్రీ కాళికా శతకము.

శ్రీ కాళికా శతకము

ఉ॥ శ్రీమతి నొక్కరును శశిశేఖరు నొక్కఁడు వేరొకఁడు పా
హాపతి నొక్కఁడు యిటుల నాయ నొక్కఁడు యిచ్చదేవు
దాపనవృత్తిఁ బూని మది ధ్యానము చేయునో యేవదార్థము
యాపద మొందఁగానహరిహరముగొల్పెదనిన్నుఁ గాళికా...

ఉ॥ పూలను గొన్ని తెచ్చి నినుఁ బూజలు నేయును గది కాదరం
జాలలు గాని యొక్క సుమనాతతులే యన నేల న్విహార
కాళి నృజించి పెంచుజగదంబ క వేలను దోసి లొంగినన్
జాలదె యుష్మదీయపదనారిసముగ్ధము నెంచి.....

ఉ॥ భక్తి యొకింత నిల్చెను భవత్సవపద్మముగమ్మపైని నా
నక్తి భృశము పద్యముల సంసుతి నేయఁగ నిల్చు నెవ నే
శకుండఁగానొయన్న పెరునందియ మొందుమదిగలందు నా
భక్తిని నిల్పి శక్తి పడి భవ్యమృతాంశుల నిమ్ము.....

ఉ॥ నిచ్చును సంసుతిం గనులన్ము మనగఁబునఁగొగ్గి యుంట నా
వచ్చియుగానివచ్చులను వర్ణన నేయఁగఁ బూరికొంటి నా
కచ్చుండఁగ లేదు లవ మెరును బొంపతి యింక న్నిల్లులగా
మెచ్చెదో యేమి నేయునును మిక్కిలు ముమ్మమభక్తి....

ఉ॥ ఇంద్రముఖుల్ ప్రభక్తి నుతియించినయల్లు నుతింప నే నే
సాంప్రతిరమ్మగా వజ్రాంశులసంఘమునం దురుభక్తి నీసయిన్
జలద్రువ కొక్క పో గనెను చామృత నేర్పనరీతిఁ గొల్పుని
ప్రౌఢవయాపిరంగిణి ముదమ్ము గనం గదనమ్ము.....

అంతా తుని మఃపసాగరము వాడట నీడగఁ గల్గుమా మ
ద్రా యని యెన్నఁ దన నెన వాస్తమ్య నైచి సుఖమునిద్ర క
ద్రా యని కష్టకాలమున నడ్డఁగు వచ్చెనువారి లేన తే
రాయని రెన్ని వాళు లనహయరసుక్కుచు నుందు...6

అరియఁ ముక్కుపచ్చ లొగి నాచిననాటన గల్లులేని ను
నార మహాభీమధ్యమునఁ జయ్యనఁ ద్రోచి విహస్త ల్లు వి
స్తారము గల్గఁజేసితి కదా యిక ముం జెనునొనొయంచు నీ
తీరున జాగరూకతకుఁ దెచ్చటయో యిది నాకుఁ.....7

అరియఁ చేరి జూచి కడనేటినిఘాల్చిమఁబోడ నేను నీ
తీరున వాఙ్మధ్యమున దిక్క టి యుండి తుచుచున్నా ల
వ్వారిగ వీరఁ జెన్నెలలపాఁయి యాచటి నీదుపాదపం
కేన హయగ్నిమం దిలచి కే మొగిమ్మచునుందు...8

అప్పులె చేసి యందు మునుది డుకు దిగియన్నమందు నే
నొప్పుద నడ్ది కాచి మ నొక్క దనమ్ముచు విన్నవించుట
అప్పుల నేర్పి కుటఁ బెనవారెని బోయియ యన్న నేలన
దిగిప్పు నీదుసెవకల తెన్నునక కయఁ జూచి.....9

అరియఁ బునఁ న్నెదియింటపె కియది క మట్టిఁ తుచుచున్న
నకలమలఁ చేసిదీద భర్తదనులత్సాహమగ్నన్ గానియం
దనహాసఁచిన లేమిం గనము నొక్క ప్పొల్లు కాకున్నఁ బ్రా
సవ్యోయింతకునున్న దానుననుకృత్యించిం...10

అరియఁ సూర్యధాన్య పుణ్యము పాలిల నెల్లఁ దోపున
పాటలఁ నీవు నోకములఁ బాలన నేయుదు వట్లు లందుగా
బూటక మ్మదినీయిన మొక్కిడనురతి యుండొయున్న నీ
పాటల కే కన్దొ కనువాడను బోయగ రమ్మ.....11

చే బలు లగురాక్షసేశ్వరులు పాణిణములు గొవి పాకభాషనా
దులకి నున్ను నూరితిని తోరిముగా నన దొడమును నే
దల చేసె గాక యున్నటువచ్చునునన్నిటుచేచుచున్నయె
క్కఱ ఘురిగినాను నొగి గట్టిడి వెట్ట వ నేల 12

ఉ॥ బహుకృతముల గలుగఁడులకు న్నిను నేర నెట్లగా
భూపాలు చేయ నీవనము గొప్పి స్మరింపఁ దలంచె నేని యా
దేవాను చాలు నద్దియె మనీషితి మట్లు గాక కష్టనం
దోహము గూర్చి యిటు నను దుఃఖము పెట్టెద వెల... 13

ము॥ తనయొక ప్రియుఁడఁడీతియొక నతియభాగిణిమిత్రేశ్వ
మ్మనెవ్వనుగాఁగొర్కులు హెచ్చుకాఁగఁగఱిన్ న సారతా
వత్రియంటుననల్లాడె మవారిలంగలుచునేమోకాని యీద్యం
ద్యముల నిచూఁజింతించుచు శ్చలత్కలగుమాన్త్రేణినా 14

కా॥ సారం చేమియుఁ గానకాను మృగతృప్తాచారీయమేకానినం
సారం ఇప్పుది మిధ్వ తుట్టుతున కాళాధరా మే కల్ప నీ
యారాటంబులు కావనశ్శంకుశ్శృంగబంధనా జూడు మం
త్రీరావాపులచే విక్తి నిడనో యారీతిగా..... 15

చ॥ జడమతినై త్వదీయఁడనఁస్మరణమ్మును మాని చీకటిం
బడి నడయామచుంగి నిలుపె నయినం బొడఁజూపిన్ద్రీయ
య్యమమల కారణమ్మన స్మరింపఁగ నిన్నఁ కాశ వత్స నె
య్యెడనుజాటుక్కు మన్నయపుడేకదయమ్మఁడెఁతు... 16

ము॥ ధనమాపోయెను గోర్కులుంజెడియెనాదారమ్ముపూర్వపుడెం
దును దేశమ్ములపాలు గావలసె సంకోషమ్ము లే దాయ హా
యనున్నియ్యలు హెచ్చెనన్నయును ద్దన్వేపోయెదెన్నేది
యం గన లేకుంటిని మాటలాడ విదియొకరమ్మె... 17

మ॥ కడగంధన్ని కలగించి నామనము నొనర్చుచు నున్నచే
 న్నయిం ద్యత్సావనోదయితనము మానం బోక నిరూపింపనే
 యిది భార స్తుపవానియి ల్లులచు చే రితి నున్నాడె న
 పునున పెట్టబసంతులననగ మాపుల చాపుగా.... 8

మ॥ గణితముండు జయన్తులొలనలుపై గభాణబాగ్యన్తునా
 వెనుకం జనున కొన్ని వీక్షకల పై బియ్యెచరీక్షన్ జయ
 న్తును నద్యోగములాభము గలిగె నిపూర్ణయగాగన్తుచే
 ర్థిని గాదే యిది జన్మముండు గనోర్కొం దీర్చినే... 19

ఉ॥ వేడితి నెంతో మానోడి విన్నవ మీవును నాలకించి తే
 జాడను గల్గింపను లాత్మునునోభిమనన్తు మేల చే
 కూడెను గల్గె బుద్ధిగ నును తిరిచాన్బుచ జూపితీవు కా
 పాపము నీనుపేర్చెదె బాం జాము వానంగి..... 20

మ॥ పరు నెన్నడి మునునోహరల సద్భాగ్యన్తు వేమంపి పు
 మ్మరదాద్విపు బాధనొందెపు కాంక్షలొగనుచుంటునో
 త్తిని పునీతి మెక మా నెమరెక జూపె పురుషా
 దగు నె నుజ్జనోపమా గజమా ధాతీధర్మ... 21

మ॥ చగనా వేర్చి దునికంతి యది బాధాన్తు బాంబొట్ట నే
 రిదు చిత్తం బశిచుచున్నా మునునా గాపుర బొంది ని
 ల్పదునీ నెవమాపుగొన్ని యెడల వ్రాసెచిగోద్యోగిచే
 గునున నేరను భ నేనెనులనిర్మల్యంగల... 22

మ॥ ఒకనాం జెననొక్క పూవుగొనినన్నొక్కాంబాజంచునో
 కెక తే నీతిని కద్దిగా యితినివెట్టి జూడె జ్ఞాము నా
 సికడేమా యనినందియ మ్మనుననాచిత్తు జూడంగదే
 ప్పొకటం బయ్యెను నీ మెనుగి గలవేలా మాట లొ... 23

కా. ఈమాకోర్కల తీర గాంగలిగిలో యేవోయ్యింతుమం
చేమీమాయని మొక్క కొందురయ్యోయ్యో పోనీమందునీ
వేమోయ్యాలెనట ముక్త్యలట యేవేనిచ్చుచా రింటనీ
గోమొయ్యల బేరమానటలు హ్మంతే మరణ.....25

ఈ కర్ణము గాఢపాప విస్తృతమార్గమునందు లేనియా
భిక్ష్వముదెచ్చి కొంటునును దరియించుచు గృత్రిమమ్మన
నోయ్యముచేరి మాటలు మనస్సుల పోయి కొండకుందు గా
తొక్కుల జ కర్ణమే గా ఫలము కుభికి గదమ్మ...26

ఈ లఘులరవృత్తి నొక్కముఃత్రి పములాడగ నాకొంచి యే
యేభమునద ప్నగూర్చి ననానావిధంబుల పోయితిరిగి
నోఘముచరి యే పూజించు విధిని నొప్పించి పోయితిరిగి
నోఘముల కొక్కొకప్పుడు వికారము కలగజాలె...27

ము గృహనూ లే దవన్నమాంబులను ర్తిచుక మహీనానుచే
మహిమం బొంది పూజింపఁగ గనియెక బాధ చు లోకా
లైలప్పువాళ్ల యధుణ కుమారంబు యుగంబు లేదనీదాశ్చ
లన్ గ్రహమా రాహుబాధపెరుకుననింగనొంటివే...28

ఈ చతుర్బాధపరిణా మధురణి కిక్కడ కలిచు నొ
క్కరవీన్ గర్భదరిమగ్ని నైన దయ గలక రాహు చ్చ్యుం
క్తితిచే గాని రవంబుమేలు నయనం జేయ గల బోదెప్పు నీ
చో నన్నట్లిన గాహు చే మనుదు నీచుదాహునన్ ... 29

ఈ న్నాయమునిదగ్గియోయ్యుగవంబుదకుండగ మూర్తాదా య
న్నాయము మూర్తి మొక్కటి దయమ్మును గాలచేప నొందు
కాడఁ దా నీ యయియ్యో కాలగతియేమనవచ్చును దాని
ధర్మ యే యేయెదమన్ దయమ్మరివచింతుదు పద్మకా దె...30

కా॥ అన్యాయాన్తవిత్తగర్విమతిన్యమహితాత్మత్వ మధీ
 కూన్యత్ కేవలపక్షపాదగుణదానత్ దుర్బదాధీశ్వరుల్
 హేన్యోపేతులు చంచలాత్ములు సకాన్యసత్త్వద్యోగు లా
 చోన్యాయమౌటలు గల్గు మాన్యం కోర్కొకోర్కేన్ 30

చ॥ రసికులజెచ్చు నందెడు గుణాచిన్ జేసి యంతమానసే
 మిసమిసతోడ మిల్లకొన మిట్టిపడంకని నే నేదిచెచ్చు
 జన లెడో మనోజ్ఞపుసువాచు యాత్మదో విద్యోగమౌటో
 కుసుమమువోత సుంతయుం గోమలచందో మును 31

ఈ॥ లేదు పరాకాష్ఠామన శతేను లాభం మిచ్చునెడన్
 గాదు యశము నల్లనల రాజీ ప్తెప్పినెడన్ యం
 జోడు వర్ణనల నాచు మాగుల కీర్తి యెఱుంగు శృష్టినెం
 గాదు మహాత్మానామ ముం నానా సేవనవిత్త 32

ఈ॥ కలమునగొల్పి నీమనోవిద్యదాధనాధున్దేస నధీ
 బలమల నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా
 తలగడనేను బాదెను నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా
 దలచిన తెలిసి నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా ... 33

చ॥ తెలియ నున్న గుణగుణదేవుల గుణ మందిచెడలం
 జెలిగిన ముఖంబు నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా
 తెలిసి ముఖంబు నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా
 తెలియదు వారి గొట్టిన నెట్టిదా నెట్టిదా నెట్టిదా ... 34

చ॥ చింతా నెట్టి నీమనోవిద్యమృతకోలాల్కగావాక్కులం
 గర మృత్యుల గుణమందు వననంభూతామృతెన్నంటనే
 కలకలగొట్టినోయగొంతంబు బాగార్థములం జేయు న
 యిట్టి లజ్జా ముఖీ భీతియో కలకలన్ భక్తితీర్థం ... 35

మ॥ అవనిన్ ద్యోద్యము లన్నిటిన్ గడిచిభాగ్యపుత్రమిత్రాదిభాం
ధనముంబొటన నేయ కెల్ల వూర యాత్రిశ్చేయమం బిచ్చ మి
తి వయోవృద్ధుఁ గంచి నిర్గుణతెసిద్ధింబొందు నుద్యోగి కే
మివిభూతిన్ ఓయనేయదో తెలియ సంప్రీతిన్ దూడన్ ... 36

మ॥ ఎటులో పొట్టనుబోసికొంట కొకరో యేయన్దతో కూడి యు
ట్టటు నాటించినయట్లు లాడ మను దా నాలోచనాభావుడై
పటుకేమంబును వేసి లింగవిరాహాన్వయముచే నబ్బుగా
కెటు న్నందిగి గంగిరెమ్మ : దలం శ్రీవారియం ... 37

కా॥ శంకరగోండుమిల్లివీలు చొకయువోగము పేర్చెప్పి యు
ర్గర్వోదోకమగును బయ్యడిగు లేరా నా ప్తి వారియన్
సర్వోద్యోగము పెద్దబంటులె కిదా చచ్చిన లోకాభిక్తన్
నిర్వృత్తిం గను కేల మో పుడలల్ నిర్వృత్తు నో ... 38

కా॥ శిష్టాచారివి, లన్ని నేరముల నేర్పించుట త్తొందు : శిష్ట
శ్రేష్టశ్రేయసాగోరియోంబును శిష్టాన్వయింకాళి సం
తుష్టింబొందిక నిర్వృత్తియైన నుదాహరణయల్పము నా
భిష్టల్ న్నమ్మము కన్పించు నుదాహరణ ... 39

మ॥ చదువుశ్రేష్టము దాక్షిణ్యధర్మము నర్హులగువారియై
యెడగానిచ్చుచుండుట నే నుదాహరణ సంగ్రహమునందు
క్షమాపణముగా నున్నది : శిష్టాన్వయింకాళి నిర్వృత్తిదు
ర్గర్వోదోకమగును బయ్యడిగు లేరా నా ప్తి వారియన్ ... 40

మ॥ తనను లోక శ్రేష్టముగా భావించుట గల వేల వీనికై
యూచును దాని శ్రేష్టముగా భావించుట గలవారియై
చుండుటధర్మముగా నున్నది : శిష్టాన్వయింకాళి నిర్వృత్తిదు
ర్గర్వోదోకమగును బయ్యడిగు లేరా నా ప్తి వారియన్ ... 41

ఉ॥ భారణ తప్పు నమనము భర్తమున్నగిల్చన్ న్యలాభమురా
గోడట హెచ్చు కా దోపణు గుట్టివచ్చు బెంపు గొ
న్నయాఁ గోరికలన్నియుం జెనును గొల్పగదోపణు బ్రపం
చమెల్లనరిపాఁముగూరి భారిముభుజమున క్కె నయంతఁ. 42

ఉ॥ కబ్బనులందుఁ గొన్నిటను గద్దని పెద్దను వాపమగుదురే
దబ్బరలాడ నెనను యథాగము పల్కెనువారి కేగాకా
యబ్బుట లేదు లేకమాను కై హికపాఖ్యము గిందునెంతయో
నబ్బరమా గలిన్ గనఁగ నయ్యెను చిత్రమొయిది ... 43

ఉ॥ తలలను మాడ్చువృత్తి యన్యత్రును బుట్టుట కూసు మం
చించె ద్దల దగవాడి కృత్రిమపుడకుల నజ్ఞమైన నవారలన్
వలఁ బడవేయుకేవలమున్నా మెముఖ్యముకాగనెంచు నా
ఖలులకుఁ గాని యన్యలకుఁ గాలము క దొయిది... 44

ఉ॥ మోసము చేయునట్లు లవము న్యేనదీయక బూటకము లా
బాసల నెన్నియో నుడిచి నందిని నందిని నందిఁ బందిగాఁ
జేసినువారి నమ్మెనరు కిలాల నన్తుగఁబోరు నెట్టి న
న్నొననులు బుద్ధిమంతుల పటంచును గొండబడేల... 45

ఉ॥ లక్కటజీవయాత్రనియిస్సాంతో పదొక్కటి చేయుఁచున్న వే
టొక్కటి చేయుఁజూచెడలె యొప్పునుడిప్పునులెక్క నేయ కే
నుక్కుళ సూతిగా నడవఁ బోయిన బాధముకల్గిదంచు నీ
రిక్కుటజీవమేళి నిడఁగ్గా గలదో కనరాము 46

ఉ॥ ఒక్కడు రేపు మాసనుపటొక్కడుదర్శనవిషయ నెంచఁ దిం
క్కొకఁడు నల్లమాటలని యుబ్బగఁజేయునుమాలనాకు నే
రొక్కరుఁ డయియె యిరురు నొక్కని నొక్కని నేడ బోవఁగా
నక్కటయేల చేరెదదొ యన్యలఁ గొల్పక నిన్ను... 47

జీవితమునందున్నట్లుగాను దేవునివలెనే నాటియుండు రెల్లయం
 దిను బాంకిం దొరుతఁజెను ఇహాకి దూర మైన నే
 బా ననికండుకోఁ గలరె వారల కంపనె యంతరాత్మ యీ
 సంగమస్థాన కాము వెలిఁ బెల్లరె తిద్దు లోపు43.

కావ్యమున వేది భటాన నన్ని యిళరోద్యోగవృత్తముం దగన్
 వేరు యిది సిఫాద్దుతోడఁ బ్రభుల న్నాడంగఁ బోనంత నా
 లోకా పొమ్మనలాభముండు నెవ్వఁబా యానమ్మెనై పెచ్చగన్
 గోన న్నిదనఁ జేరో నభయై శోభిల్లరే 44

దుఃఖంబునానామ నొక్కపై కుజిలన్మృత్రోసి నద్భావము
 పుష్కలప్రేరేప విభిన్నలాత్మతను గాలంబెల్లా పోజుమ న
 జ్ఞానానితం యోమా ముకుళమోసంబావ్యగన్మాసిమా
 యానానోదేయహింసపెట్టెదరు మత్రాత్మలవ్యథా... 45

ముగిసెనుకా నాద్దాన తేన లుక్కిపడ గాథల్ వృత్తముల్ నీనివా
 క్యములఁ జెప్పి పర్యాగ్నిగ్నులబలెంగవచ్చి కాన్యాంతమం
 దుండువోల్లెట్లొకై మృత్యుముం దాధు శ్రేణియారాభిమా
 నములఁ జేరితి కాద న్నడవన శోభాగ్నినిలో... 46

కావ్యమునందున్నట్లుగాను దేవునివలెనే నాటియుండు రెల్లయం
 దిను బాంకిం దొరుతఁజెను ఇహాకి దూర మైన నే
 బా ననికండుకోఁ గలరె వారల కంపనె యంతరాత్మ యీ
 సంగమస్థాన కాము వెలిఁ బెల్లరె తిద్దు లోపు47.

కావ్యమున వేది భటాన నన్ని యిళరోద్యోగవృత్తముం దగన్
 వేరు యిది సిఫాద్దుతోడఁ బ్రభుల న్నాడంగఁ బోనంత నా
 లోకా పొమ్మనలాభముండు నెవ్వఁబా యానమ్మెనై పెచ్చగన్
 గోన న్నిదనఁ జేరో నభయై శోభిల్లరే 48

౧౦౧. భార్య రత్న సమస్తము భర్తమున్నగిల్చిన న్యలాభముల
గోడలు హెచ్చు కాఁదోమిగు నుత్తరవస్తువుల నింపు గొ
న్నయాఁ గోరికలన్నియుం జెనును గొక్కగదోమఁ బ్రవర
చునులననినాఁడునుహారభారిముఖమున కే నయంతఁ. ౪౩
౧౦౨. కట్టములందుఁ గొన్నిటను గద్దని పెద్దను వాచుమాదురే
కట్టరలాడ నెనను యభ్యాము పల్కెనునారి కేగాళా
యబ్బట లేదు లేకనును నె హికపాభ్యము పొందునెంతయో
నబ్బరమా గలిన్ గనఁగ నయ్యెను చిత్రిము యిద్ది ... ౪౪
౧౦౩. రేలలను మూర్ఖువృత్తి యన్యతస్తును బల్కుట కూడు మం
చిచో డ్దల కగరాడె కృత్రిమపుడక్కుల నజ్ఞులై నవాకలన్
చలఁ బడవేయుట ప్రతిమాన్మా మహాభ్యముకాగోనించు నా
భలులకుఁ గాని యనున్యులకుఁ గాలము కాదోయిద్ది... ౪౫
౧౦౪. చూసము చేయునట్లు లవము న్వనదీయక బూటకప్పు లా
బానల నెన్నియో నుడివి వగదిని నగదిని నందిఁ బందిగాఁ
జేసికూచారి నమ్మెనరు కేటల నమ్మగఁబోదు పోన
న్నాసులు బుద్ధిమంతల మటంచును గొండఁజేల... ౪౬
౧౦౫. అక్కటజేయఁత్రకియిస్కాంత మహాకృతిచేయుఁడున్న వే
టొక్కటి చేయుఁజూచెదరె యొప్పునుడప్పునులెక్క నేయ కే
గుక్కక సూటిగా నడవఁ బోయిన బాళముకల్గదంచు నీ
కక్కుటలేమిమేళి నిడఁగా గలదో కనరాము ౪౭
౧౦౬. ఒక్కఁడు రేపుమాపనుమహాకృతుడర్చనమోయనెంచు దీర
కొక్కఁడు నల్లమూటలని యుబ్బకేగఁజేయునుమాలనాకు వే
దొక్కరుఁ డపియె యిలరు నొక్కని నొక్కని నేడఁబోవఁజా
క్షక్కుట యేల చేరెదరా యిమ్ములఁ గొల్వక నిమ్ము... ౪౮

ఉ. చేరుకొడప్పిన్లులను జేయ వలెన్ నుతియుతు రెల్లమం
 జేసిం దానికిం దొరుతజెప్ప మదాకి దూర మైన నే
 బా నవిపిం మకోఁ గలరె వారల కంమనె యంతరాత్మ యా
 పేరగున్గు లాము వెలిఁ జెల్లరె తిద్దు లొప్పు48.

కా. దూ.ం. వేగి భటాని వన్ని యి.క.రో.వో.త్తగ.వ.గి.మృ.గ.ద.గ.న
 క.రు. ప్రి. వి.భ.ద.ప.తో.డ. బ.గి.భ.ల. స్వా.త.గ.ల.బో.న.త. నా
 ర.గా. పా.మృ.గ.లా.భ.ము.ం.ప.వె.ప్ర.భ.యా.న.మృ.పై.పె.ప్ర.గ.న
 త.రు. ప్రి.ద.రి. డే.రో. స.భ.ం. రై. కో.భి.జ్జి.తే. 49

మ: తినువ్యాజ్ఞము నొక్కటై కుటిలవృత్తివ్రోసి సద్భావము
 ల్లును, ద్రేచేప నిధిశ్చూర్మకము గాలంజెల్ల పోలజూచు న
 జ్వరనన్దానితు డౌంమా మకునిమోసంబొప్పుగ న్మోసిమా
 నుచులో జేసియుహించినెట్లెదరుమనాత్ముల్ మృతా... 50

మ! తమకారాధ్యము లేని బుద్ధిపడ గాథల వృత్తిముల నీతివా
క్యము గాజెప్పి నమూద్దిబిస్తులబడెంగన. కారాగ్రంథముం
గురునోత్పత్తి గ్రంథాంత్యమున సాధుశ్రేణిమూలాభిమా
నముగా గాని ఎట్టి శాసన వ్యాసము మీరహ్మములో... 61

శ్రీ. దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
పుగి దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
పూర్వపుగి దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
న్నటుల్ దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
మ. వసులం బుదిన దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
గు నరుదె ముల వసులం బుదిన దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
ముల వసులం బుదిన దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన
వసులం బుదిన దామల్ గొల్లెముల వసుల్ దిలికొన వ్యవో హి మె మోన

౫౫. పోలూ భలమహావివస్మి నహత ప్రస్వాంతం దేవదేవా
 నిక మేలించుక కల్గె నేని మదిలో నిన్నెంతయు న్యేర్చుగా
 కొక చోగిడగు నేనిచ్చితావ్యమనిలో నూహించియర్పించుచు
 వకపాదముల భక్తి భావశుభసంపాన్వితమై..... 54
 ౫౬. చక్రవర్తంబులు నక్రవర్తంబు లని తా నానందముం బొందఁ దీ
 విక్రవంబందున దుఃఖసంలతులకుం బీడింపఁ జోటిఁకు తా
 కక్రవర్తంబుల భక్తిపూరితమనోబ్ధాతుండమై కొల్పెదన్
 విశ్వరాధ్యమ నిన్ను మానెడుఁ డెవ్వఁకం బని... 55
 ౫౭. నరగంధర్వమదేభవీభటదివ్యస్యందనాస్తోకభీ
 కరదుర్భేద్యవిషక్షరాక్షుతి సంగ్ర మోనోడింది రా
 జ్యరమంతేకొనవచ్చుగానియెటుసాధ్యఁబానోలోనియా
 ద్యువువృత్త్యుల గెల్చి మోక్షరమకే ల్వానంగ నో... 56
 ౫౮. పగలు రాత్రియునొక్క క్రితినభవన్మాహాస్మ్యమంబు
 యిది పుగగీతములఁబాడటంగలుగునమ్మోదమ్మ చేవింత
 వింతగ నుప్పొంగుగభీరవాక్కి గమల గ్గన్నంత నీదేహ మె
 ల్ల గగుర్పాటును జెందు నీవివిధలీలోచితముల్... 57
 ౫౯. రాకాచఁదునిసాంద్రచంద్రకలమాత్మాదప్రభత తారకా
 నీకజ్యోతిలు సాంధ్యరాగమలు సందప్రగ్నివైశ్వనరా
 స్తోకజ్వలలు బాడబద్ధతులుఁ ద్యుత్కంతులున్ డెల్పెడికా
 సాకత్యంబుగఁ ద్వృష్టమామహిమతేజస్సున్ నో... 58
 ౬౦. శ్రీకానందముగఁ గలగ్ననమలో భారతసంతానము
 ల్బ్రవు లూరిం దనుకూజితమ్ములను జిల్కన్ గానసన్మాధురీ
 డిలెను న్గడుత్తు బిల్కన్ గోటివిశిష్టమృందతూంగాడగా
 కల్పనానందము నొందుచో నుతులు నీ కల్పించెదన్... 59

ఈ నవనవ్వు మునుదాల్చిగానియింపున వ్యవస్థాపన జానకున్
 లవమున్ జంకక చంద్ర నించుచుండెన్ రా రావులన్ జెందుచున్
 భువనాధీశ్వరి నిన్ గనం బ్రీకృతియన్ పూజించి పోవఁగ ని
 బ్బవ చేసెం గనరాక తా శిశికిన్ కోల్పోవు మై ... 80

ఈ పుడమి నదీనదప్రీతిరము ల్బలిపెద్దము నస్తచ ధృ ల
 య్యుకుగణము ల్దీనేశుఁడు మహిమావధినాథుఁడనున్నుంబు
 మం! గమగుతుకన్ముతోడ వెడక న్నెదకంగననాదినుండియె
 య్యోడమ గనంగ లేక నినునింకఁ బ్రదమ్మరుచుండున్;... 81

ఈ ముఖరమునందు వస్తచయముల్ ప్రితిబిల్వితమాదిధర్మునం
 బ్రీకృతిని దోచు చుండువు సగిస్తవరాచుజీవనోదనం
 ప్రియమనుస్వహృదమున భావన చేసిన వీక్ష లేనివో:

బ్రకృతిఁ గానఁగా సగుప్రసంచముకానఁగనొని..... 82

ఈ ఇటులె నిరంతరము ప్రసహించు ద్విదీయదయూస మ్మదె
 త్తుట నెపు డైన నేకని సాధ్యము చేఁగ నంచు నుర్వరం
 దటియలు సంచరించుచు జనన్ముల కెల్ల నెఱుంగఁ జాటినం
 బటుగరమోహముగ్గులయు మన్యుల చేరు నిన్నె... 83

ఈ తొలఁగుండామసచ్చిన్మాన్యునుజేతో మోదిమేపారఁగా
 మెలఁగు దావకధర్మసూత్రముతో మిన్నగదిన క్లెన్నుచు
 నెలఁగుం దత్త్యమింకల బోధనఁడఁగ న్విశ్వేషు లీయాగిపై
 నలుగున్ మన్యుఁడునిన్ను సంస్కరణచేయఁబూను వో... 84

ఈ కాళిక ప్రోచు న న్నెల్లమ కాళికఁ గొల్పెద నిశ్చలాత్మతన
 గాళికచే నభు మ్ముమగుఁ గాళికకై కరముల్ మొగిద్దెదన్
 గాళికకంటె పేల్చెనరు కాళిక కెందు నసాధ్య యుగమనే
 కాళికయంగ నవ్వుము కదని పలుకుదు 85

- ము! పోకటా భీలనుహవివన్నివహత ప్రసావంతో దైవట్టితా
 నితి మేలించుక కల్గె నేని ముదిలో నిన్నెంతయు నృత్యుగా
 కొకచోగీడగునేనిచావ్యములోనూహించియర్పించుచుదా
 వకపాదముల భక్తి భావభుభసంపాన్వితమై..... 66
- కా! విశ్వరూపములు సత్వగుణములని తా నానందముం బొందఁజీ
 విశ్వంబందున దుఃఖసంతతులకుం దీరించు శోటేను తా
 కశ్వేద్యులభక్తిపూరితమనోబ్జాతుండమై కొల్పెదన్
 విశ్వరాధ్యను నిన్ను మానెను డక్షిణం బమీ... 67
- ము! పరగంధర్వమదేభవీభటదివ్యస్యందన స్తోకభీ
 కరదుశ్చేద్యవిశ్మరాధ్యుతి సంగ్రహమోనోడిది రా
 జ్యరమంతేకానవచ్చుగాఁబెటుసాధ్యజానోతో లోనియా
 ద్వంద్వప్రకృత్యుల గెల్చి మోక్షమకే ల్వానంగ నో... 68
- ము! పగలు రాత్రియనొక్క రీతినిభవన్మాహాస్మయంబున
 యిది పుగగీతములబాడటంగలుగు సమ్మోదము చేవీరిత
 వింతగ నప్పొంగుగభీరవాక్కి గమల స్తన్నత నీదేహ మె
 ల్ల గగుర్పాటును జెందు నీవిదిలీలలోచిత్రముల్... 69
- కా! రాకాచుదుగ్గినిసాంద్రచంద్రకలమాత్మాడప్రభ తారకా
 నీకజ్యోతిలు సాంధ్యరాగములు సందప్తగ్రైవ్యస్వనతా
 స్తోకజ్వలలు బాడబగుతులుఁ ద్యుత్కంఠులున్ దెల్పెడికా
 సాకత్యంబుగఁ ద్వేషహామహిమజేహ్నుస్థున్ నో... 70
- ము! శోకానందముగాఁ గలస్వయంతో భావంతసంతానము
 ల్పప్రలుభం దనుకూజితిమ్మును జిల్పన్ గానసన్మాధురీ
 కం నొగుతుఁ బడిగ్రోలిపెరిశిఁ మెన్నఁతూఁగాడగా
 నందము నొందుచో నుతులు నీ కప్పించెదన్... 71

ఈ నవనవ్వు మునుదాల్చి గాని బయట నన్న కృత్యమున జూసకున్
 లవమున్ జంకక చంద్ర నించుచుఁ జరిన్ రా రావులన్ జొందుచున్
 భువనాధీశ్వరి నిన్ గనం బ్రీకృతియన్ పూజోణి పోవఁగ ని
 క్కువ చేసెం గనరాక కా కిక్కిపై కోల్పోవు మై ... 80

ఈ పుడమి నదీనదపరీకరము ల్బలిసవ్యము నస్తవార్థ ల
 య్యుమగణమల్లిసేతుఁడు మహావాషధినాథుఁడునున్నంబు
 మం! గమఁగుతుకన్ముతోడ వెడక న్నెడకంగననాదిమండియె
 యొడచు గనంగ లేక నినునింతకుఁ ద్రిమృతుచుండున్ ... 81

ఈ ముకరమునందు వస్తచయముల్ పరితిలిఁ బెనమావిధమునం
 బ్రీకృతిని దోచు చుండువు నంస్తవరాచరజీవోదీనం
 పోనదెరినున్వహుపమున భావన చేసిన నీస్తులేనివో
 బ్రకృతిని గానఁగా నగుపరీవంచముకానఁగనొనె..... 82

ఈ ఇటులె నికంతరము పరీనహించుఁ ద్వదీయదయాలస మ్మత
 త్తుట నెపు డైన నేకని సాధ్యము చేఁగ నంచు మర్యరం
 డటినులు సగచరించుచు జనమ్ముల కెల్ల నెఱుంగఁ జాటినం
 బటుతరమోహుగుల్మలయి మన్మయే చేరు నిన్నె... 83

ఈ తొలఁగుంజామపవ్యన్తిమూర్తిముచుజేతో మోదమేసారఁగా
 మెలఁగు దావకభక్తసంతతులతో మిన్నగదిన ప్లేన్నచు
 న్జలఁగుం దత్తమొకరిలి బోధనడఁగ న్విద్యేషు లీర్మానిచ్చె
 నలుగున్ మన్యుఁడునిన్ను సంస్కరణచేయంబూనువో... 84

ఈ కాళిక ప్రోచు న న్నెవుడు కాళికఁ గొల్పెద నిశ్చలాత్మతన్
 గాళికచే నభు మ్ముమగుఁ గాళికై కరముల్ మొగిడ్చెదన్
 గాళికకంటె వేల్చెనరు కాళిక కెందు నసాధ్య యుగమనే
 కాళికయందు నవ్వుము కదని నబ్బాడు... 85

మ॥ కాలుడు భీతిగొల్పఁ దలకామములుల్ చెలరేగఁ జాల రా
 వీరియుఁ జల్లినై యెసఁగుఁ గే యెముగుపురు న్నవోత్తమోవ్రలో
 కూలును ఘోరచాపములు కూట విరాగము ద్వంద్వసంతతిం
 గేలి యొనర్చ నొరు నిరుఁ గీచ వసినవల్లఁ..... 72

మ॥ శరణం బోనకలాఘనంతమనభాన్వితో, టితేహ్వన
 శరణం బోవిపదంబుననీకఃపుంఘామాదతోఁ ఛాప్వసినీ
 శరణం బోమృదనైకకామితలస్సగ్ధానుభాయినీ
 శరణం బోశరణాగతావనయశస్సుశోభినీ..... 73

మ॥ అవతాంస్తులఁ దాన్విగాఁ జువనయయ్యుష్టాలగమేశుండుమా
 ధపుడోతాల్పైచుమాచకన్నలను వత్తొమ్ము ప్తగన్నాల్లుహ
 ధపుఁడుం దాల్పైగదమ్మ విన్న యిటుగం గానమ్మ తుల్పైయనీ
 కవులిం కెంతటివారు నిద్దెలియకన్య వ్రానాలో..... 74

మ॥ పుడమి' నుఁ చెడ్డలనాబుద్ధి యుకీతియు నైన లేరిక
 ట్టిఁకల మహాధనురేతుఁ డీ 'న యుంగిరియిది లెప్పు
 ఁడియములఁబలె న్నమిలి నై చెద మాధీరవృఁ డండుఁజె
 ప్పెరుగతి నాపులిదిగఁ వెఱ్ఱు లెరు గరు నిన్నఁ..... 75

మ॥ అసలోద్భవ్యకీర్తిఁ బ్రకటము న సానేభకావహ
 ననమున్ విప్రకవక్తగహస్తియు దోష్టవ్రాగికాక్షయక
 మ్మఁ జంచ్ఘఃజిహ్వఁ గు దరకుఁ దూఱుఁ ధోనంపూర్ణ
 ను॥ హరపఘ్నఁ గు నేమభిరయమానుబోలెకో 76

క॥ వ్రాముగవన్ గవవేద్యసీతుమహావ్రాతముల్ భక్తిమైఁ
 జేయుంపన్ గదవే నిరంతరము నీసేవల్ ధిరస్వాంతరణ
 మాయుంపన్ గదవే వింకవికరుంబమ్మ బ్రహ్మాద్యర్థధరిన్
 గోయింపన్ గదవే భవోగ్గలతిక న్నూలంగ జో..... 77

- ౧౧ భరణీకంబుకద్యుభీకరమహావనోగిగాతింభరీ
శ్వరమస్తవ్రోగోసుతాశఫలశశ్వోచ్ఛేదనోహాతా
తుంకీరవగిథలోగ్రుడ్డమున మర్తివావోపందోనానం
మారణముం నోశరింపి పోవు నవఃచేమాంభోనథి ... 78
- ౧౨ జాణీపల్లభమాధవాద్యభలగీర్వాణామనిస్తుత్యన
న్మానిస్తామితాంభధక్తికృతినానావల్లగతివి
జ్ఞానావాదనభవ్యతావక్తఃటాక్షపీక్షణవాగ్నిముల
జ్ఞానానందమయూ యటల్పజుమూ శశ్వోక్త్యనో... 79
- ౧౩ అంభోధుల్ కిలగుండు చెందగ నహర్వ్యక్తేణి భేద్యుది
కుంభివాగ్రము కుంభముల్గుల దిక్కుల్లప్పు ఋతునిం
రంభస్ఫూర్నిదాండవమ్ముననుపన్బిహ్మండ మెల్లన్నము
జ్ఞంభిపన్ గిలకంఠమూర్తిని నినుం జింతించెదన్ ... 80
- ౧౪ ఆకారమ్ము దలంచి భీతియను నీన్ బార్ధివ శంకాతురీ
లోకల్ నివృద్ధమమ్ముకేలనుకాంక్షార్ధి మాటన్న శే
మో కాలాధ మదభగిభగమయకీక్రోధ్యనోన్యద్రవో
దేకం బమ్ము సువాసు స్పృశి నిడదే పేయమ్మునం ... 81
- ౧౫ హరియింపన్వెలయుండు దేజమ్ము దీప్తావకీలోగోభి
కరవృష్ణల్ కడనామృతార్ధివిలనత్తాగ్రాసంపద్యశే
న్మరద్యమృత్ పజనంగ నొంప నలరంగా జేయగా నేర్తు వి
ధరలో దుష్టులపల్ల శిష్టులయెడన్ ధర్మామై 82
- ౧౬ గాగ్రాగిమునఁబుట్టి మొక్కతానూత్రమైనదానిల్వశే
పోవంబోవం గడంగి క్రింది కొగి నంభోవాశినిం జేర యా
పె నేంచేయూ కథోదగ్గఱుండు యావత్కాల మెందేని య
దే పోయమ్ము లేక శైవలిన యట్లే చిత్తముగ..... 83

కా. కాంతా మానందము మొకయెడన్ గామాదివిద్యను
 బ్రుంలానం బాకచక్కి భారతంసారము వేటాకాచో
 స్వాతంత్ర్యం గలగుంబ వెలుకడదర్శము హేచ్చెము
 జింతింపంగ నొకింత తక్కిన నియ నేర్పించుటల్86

కా. పరాన పృథ్వీమకాటని మహావ్యగ్ధిల వధ్యం
 సారంబందలిభాగితినే ముగియ యజ్ఞాశక్తి మిదోవాద
 మ్మాగాజదివువ, బమి పలుక లాయాళానులే పుష్పముల్
 దూరాలోచన లేనికార్యములెవండ్ల భాగిం87

కా. హి సాభాళులు యుష్మదీమచరణధ్యేయాస్మి లాళాలకా
 భ్రోసోవ్యోపమవ్యవస్థా బలబలనీ గాను ముఖల్ భక్తిసో
 హంసోవా మృసుమం దనించి కనలే కై రెద్ది యన్గానీ
 సంసారముగ జక్కి నేమి గమ బాక్ష్మ్యముగా ...88

కా. నివాహరము లె నొకరినొకరు పుష్పములనుంచి ని
 ణ్ణిదోవ్వసుంధ ముల్లలమ ప్పిరాజపద్మవ్యయన్
 భద్రాస్వాతంత్ర్యం గొచ్చుమును విభువనాగిస్తు లిభాతి గ
 ర్పదేమి ల్లిమ జింతి నేమదియేమో వాస్తవల్ ...89

కా. చిత్రాదుల్ నిను గోర నశ్వరములన్ నాధర్మ లా గానక
 స్త్రాగ్రాదుల్ పని యేలు నాకెలన నాహయ్యర్థు నీవుడగా
 శాస్త్రజ్ఞానము కాంక్ష నీమ నది మోక్షం బీమ దిప్పింపున
 ద్యుప్తైలోక్యవిరిక్తి ముక్తి పరిమోద్యధ్యక్తి నో90

కా. కనుకా న్నిను గన్నయార నిభాగమునారముల్ పూర్ణ నా
 కనమానీ కెమరై రణధరిని కీశస్థాన నీచేకె జ
 చ్చిరదుష్టానికి నేని మోక్ష మరువా చింతింపగా నట్టిచో
 జనని యొకవయ్యా మైనదో భవకాన్పాలించికన్ ...91

- మ॥ భరణీకంటకదుష్టభీకరమహాదన్యగృహాతిథిచరే
శ్వరమస్తప్రగోసుతాశఫలశక్యచేదనోపాత్తతా
తుంకీర్తిప్రభిల్లోగ్రంథమున ముద్రితానందోపానం
పూరణముం నోపింపి పోవు నవఁబోమాంభానధీ ... 78
- కా॥ వాణీపల్లభమాధనాద్యభలగీర్వాణాసుసంస్తుత్యం
నౌనిష్ఠామౌతంభాభక్తికృతినానావల్లగతివి
జ్ఞానాపాదనభవ్యతానకటాక్షపీక్షణాచార్యముల్
జ్ఞానానందమయూయటల్పజపుమా శక్యత్యవరో... 79
- కా॥ అంభోధుల్ కిలగుండు చెందగ నహర్భ్రక్షేణి భేదిల్లిది
కుంభిరాత్రము మిథముల్గుల దక్కున్దప్ప ముఖానం
రంభిపూర్ణనిదాండుచమ్మునిపన్బ్రహ్మాండ మెల్లన్దము
జ్ఞుంభిపన్ గలకలముూర్తిని నినుం జింతించెదన్ ... 80
- కా॥ ఆకారముం దంచి భీతి నమిన్ శార్థివ శంకాతురీ
లోపల్ నిహ్వానియముక్తేలముకాంక్షార్థి మాటెన్నరే
మోకాలాధ్రమదభగిభగ్మమహీప్రోద్భవనోద్భవనో
దేకం బయ్య సుఖానుష్ఠి నిడదే పే నమ్మునం ... 81
- మ॥ హరియింపన్వలయుండు దేదయ నీక్షాకీర్తిలోగోభి
కరదృష్టల్ కరణామృతాద్ధావినతి ల్యూలసవద్యశ
స్కందప్రభు పతిపంగ నోపలంగాంజేయగా నేర్తునీ
ధరలో దుష్టులవట్ల క్షిప్తపాదన్ భాగ్యమై 82
- కా॥ గౌరాగగిమ్మునఁబుక్తి మొక్కతూ మాత్రమై నరదానిలవే
పోయింబోవ గడగి క్రిందికొగి నంభోగతిని జేయ
పే నేంచేయ నధోదగ్గరకు యావత్కాల మందేని య
గోపిమ్ములు లేక నైవలని యట్లే చిత్తముగ..... 83

కా! కాంతా మానందము మొగయెడన్ గామాదినిద్వేషిచు
అనూతనం బొకచక్క భారతంసారము పేటొక చో
సావితంబు గలగుండు వెలుకరిదప్పు ము పొచ్చెట్టుగా
దింతింపగ నొకొక లక్ష్మన నిమ నేర్పించుటల్లి86

కా! హి నా నృసింహుకాటని మహావృద్ధిల వధ్వల సం
సారంబుదలిభాగితియే ముంక యజ్ఞావృత్తి మిదోహద
మూగబదిలివుటమే పలుక లాయుళానులే పుష్పముల్
దూశోచన లేనికార్యములె వంక్ష - ధాతిగారి86

కా! హి నాభాగిని యుష్మదీమచరణధేయము లాళాలకా
ధ్వోసోవ్యోమమద్వోవ్యహుల్యులటని గాను మువల్ భక్తిసో
హంసోనా మృగుమం దపించి కనలే నై రెన్ది యగ్రాంసీ
సంసారముల జక్కి నేమి గమి టాశ్చర్యముగా86

కా! నివాహరము లెన్ని నొకటిను న్నిచ్చునట్లు పుచ్చించి ని
ర్దిదోవ్వగును భయములగుమన్ని వాంఛద్యమున్
భద్రీనావారం గొచ్చుముదు విమలనాగియు లిథాతి) గ
రోదేగ్రు ల్నిమి జాలి నేమిదయేమూ నాస్తికల్ ...87

కా! ఎస్తాడుల్ నిమి గోర నోవరములన్ వంధ్యులొ గానక
స్త్రాగ్రాడుల్ పని యేలు నా కెలన సాహాయ్యున్ సీపుడగా
జాత్రజ్ఞానము కాంక్ష నేమి నది మోక్షం బీమి దిప్పింపున
ద్యుప్రైలోక్యవిరిక్తి ముక్తి పరిమోద్యద్యుక్తి నో88

ము! కనుకార నిమి గన్నయార నిభాగమువారముల్ పూజనా
కనమానీ కమరై రణాలిని కీశస్థాన నీచేకః జ
చ్చిరదుష్టానికి నేని మోక్ష మరువా దింతింపగా నట్టిచో
జనని యోగవయ్య మైనదో భవకాన్వేతింబికన ...89

కా. మత్స్యసాధికతావళవజము యుద్ధస్సామమ్మత్సావమా
 పశ్చిమధూత్తాదైకసాధకము సీసాదాంబురుద్ధగృహ
 తత్సంపత్తివజ్జనమున ను మత్స్యసాధికము పశ్చిమధూ
 చ్చిత్సంతోషమయన్వహాపిణి కృపం జేకూర్చుచే ... 90

కా. మత్స్యసాధిక కల నై న లేక యెల్లదండూర్చిత్సంతోషతా
 లుత్సాహప్రసన్ను నై పశ్చిమాదమున సంపాద్యింపదోహానై
 నిశ్చింత నిషణఁ గొల్చి సంతతిమ నిష్కే మ్మయెచ్చాడుచే
 తత్సాంచల్యము దోయనోకరుణ కాదావాన్వహే... 91

కా. వజ్జిదుం గువధమ్ము నెప్పడదితాభావిచివ్రాహ్మచర్యనా
 క్షమ్ము బాసించు ఘోరము వివత్కాలమ్మున కీర్తిదే బా
 తాక్షింపున్ ఘోరీ సచ్చత్రచే నన్యోవకామిన్మునం
 లున్యోవముఁ జూను నజ్జరుడు శక్తత్వూర్ధ్వఁడై ... 92

కా. నరుం డెవ్వఁడునగీయలాభమునకన్యాయాత్మహింసించకే
 వరులం గల్గులు లెల్ల నీ కిసుమఁ ద్వత్సాదాంబురాలిద్వయ
 న్నరణోద్యోగహృద మిజానుడగు శాశ్వతాస్మిప్రాబ్ధమున్
 హరిముంపం దలపోలునోయతఁడుకాదామర్తః జ్ఞా... 93

కా. అతఁడస్త్రీయసమ్మపావసముదాయాభిజంబాలనం
 తలదూరీకరించినాధిభవత్కాతగీన రాశితుం
 గతరంగోష్కీర్తిహోలికావివశహృత్కంజాతవిఖ్యాతుఁడౌ
 నతఁ డేహాటికి నన్యకాండలను జేయంబాలదో... 94

కా. ధనవంతుల్ భవదీయపాదనిరధ్యాన్యాతోద్భక్తిస
 ధవత్కాల్ కనుమోదము ల్బలవే ధూర్జన్యముకాతినం
 దనితక్లేశము భీతినింయతము నాకాపాశనంభర్త మెం
 దును నొక్కం దీరెమ్ము కాదవి యెల్లలుల్లుములౌ... 95

- శా. రం దో మత్తులు రండు రండు మేగమృతమందొకమింపు
త్తందో రండువిప్పంభరూపిని జ్ఞానానందనమ్మలై కా
ముందాడేనిబాపముల్లోలగునంపు ముగ్ధుగాఁ జోచ్చి... 98
- శా. అద్వైతమ్మును నైతము న్మనో విశిష్టాద్వైత ముండెల శ
క్యద్వాదములనున్న మూడుగడియల్ వ్యధమ్మచేయొగ యా
వద్విశ్వస్థిమూలకాగణము శుంభచ్చక్తి యొండుండుగా
దా ద్వోధ్వమ్ములఁ బాసి జానిఁ గుగాదామానవుల్... 99
- మో స్థిరమైనవీరదత్త మోగుణ బహుద్వైతమ్మునె నంతితా
దీరమై మివ్యమై మెనునాద్య గురుదుగ్ధాహమ్మునై శ్రీదత్త
పరమంబై యగునె యబంధమునున్వీర్యాప్యమొ దివ్యమొ
పరభక్తాంశరంగు నటించున్ బాధి చెవన్ ... 100
- మో కరుణాద్వైతమ్మున శ్రీకరుమ్ములునిగొల్పాణదమ్ముల్ యశ
స్కరముల్ శ్రీకగా శుంభిభములై శ్రీకృష్ణవిదవామ్ముల్ మునీ
శ్రీకృష్ణులై... దవికానకాగణము బ్రహ్మనాంధకారచ్చట్ట
పాగణ మ్మల్ భవతాగణమ్ములై వీడియాపాంగముల్ ... 101
- మో పరిపంథిచోడగర్వనాహుణమై బ్రహ్మదళాంధవిభ
గరస్మై దుష్టపవ్వాద్విదాగమునై క్యాంకవర్జనాథి
కంగగ్ధావిసరాభమై నకలలోకవ్రాతినంతంభవో
గ్రోవోదేకమునా ద్వదీయఁబుగాు కారమ్ముహూ... 102
- మో భవబంధవృజముక్తి సాధనభవత్సాదాంబుజాతార్పకా
త్మవచోహృత్తను వకహేతుహృతసత్సాగోగ సంపారనా
మవనాంతిష్ఠుల సంచరత్సాకటకామోధలోభాది శ
క్రమినాశోగ్రోభవత్కపాణమది మరహృయమ్ముహూ... 103

- మ. చననీ నీరజగర్భము శ్చను పూజాభావనోద్యమం
మునిచేతో వనజాతి కాసినిలసత్కాన్దానుకించనము
జ్జనిత పీఠమాలినీ గుణ్యనీ సాహదుర్మహాబం
ధనతార్తప్రియభక్తపాపకుల గోత్రహృదినీ..... 102
- మ. పెరిముల్లకుల కిచ్చియిచ్చి ఒగరిం బ్రభూతి న్వాచిశే
వరిమీయం దలపోయి దేనియిదుర్వత్సాదాంబుజాతద్వయ
స్మరణాంచనమకరందపానవివశస్వాతిద్వితేభవీము
త్కరగీతానికురుంబరుంకృతిలనధన్యత్వ మో..... 103
- చ. లలిని భవత్పదమ్ము లకలం బెరుచం బొలియించునొద్దుచే
బొలిదియు భక్తపాధి కిడనో నిరనోనిననోరునందల్
కలన భవత్కరమ్ములలుకక ఖలనదునుమంగణాలియున్
అలరగనీయనొక్కోయభయమ్మనయమ్మనుకంప.... 104
- భ. సమరవిదారితాఖిలనిశాచర శేఖరశీర్షమాలికా
కమీలభవాడనంచలనకారిభయానకనాట్యకేలికా
అమరవరాంబుజాపనములామరకల్పితగీతపాళికా
వ్రేముదితభక్తహృత్కమలరాజితకర్ణిక కాళ..... 105
- మ. భవనాశంకరణైకసాధనభవత్ప్రభూతచారిత్రసం
శోషణానక్తమనస్కతన్ వజల సుత్సాహమ్ము మెండైన నె
న్నోవిభూతమ్ములు కల్గి చిత్తము కడు న్లోలాతివృత్తమ్ము కా
నెవరో దిక్కని యుంటి నీదరికి కా నీవమ్మ యో 106
- కా. చావన్నన్ భయమేల యానరికకిత్రాభాధ నోర్వంగ లే
కా వేమారుసుఖంధిభోగములపైవ్యామోహముంబోయ లే
కా వాలాయము జీవము బ్రహ్మ బుత్రాదు ల్పదాధార నిం
శేవరో యనియా మరేమికత మూహించంగ నో.... 107

కాళికా భాగ్యమును జూచుకొనుచు రే యున్నాఁడనియుఁగాదుచే
వారే గర్భఫలము పొందిని యెడ స్వహృదినామై తామలున్
నీలగారినిపట్టపాంథుల కిదా నిత్యమొప్పు నత్యమై సం
సార ముండలి భోగభాగ్యములు చర్చుం జేయఁగాఁ... 108

మ॥ అపురా చచ్చినవారి శేషుటదియేగావని యాచాని శే
షువుతో యెన్నిభ యున్న లో గలుగనోసాక్షియుచేరేవనో
యెవరే మృత్యువు లేక యుందురనియోయెవరి కెవ వ్రలు
నృసింహా లోచను నొలుంగు తలవరో ముక్తార్థుల... 109

కాళికా బొందింబొగములున్న యంతవనుకంబొత్పరఁగాఁ జేయు
మానందాయత్తను శృణాత్మతను నీనామయ్య గీర్తించున
ట్లిం దాపై పకిల్లనంతమొలు తా మెక్కిని వాఁడును నా
యందింబొగవదింబు నీయఁ గదినే వాఁడెడన్ ... 110

ఉ॥ పుట్టుట యుండునిక్కమిలఁ బుట్టినట్లుటయుండునిక్క మీ
పుట్టుకముందిదువెక్కలను బుట్టుక లుండు నటంచు నెంతరి
పుట్టుకలే నిజమయినఁ బట్టఁగఁ జేయకు మింకఁ భ్రేమఁ జే
వట్టి నిముక్తి నిమ్ము నినుఁ బ్రాశ్న నేయుదు నమ్మ ... 111

కాళికా యాత్రీల్సేయఁగ లేనున్నానములునేయంబోదుచిత్తుతాఁ
బతొందు ల్లోనితెన్ని పూజ లిమటల్ వ్యర్థముగా నెంచునే
మార్తెమ్మవలు లిచ్చి నీకుఁ గలిగింపజేసె నలలోష బా
చిత్రోత్పాశతకమ్మఁ గైకొనుట రంజిల్లం గదే... 112

మ॥ కిలుషము లెల్లఁబాపి కలకాలమునిన్నెదఁగొల్పుభాగ్యముం
గలుగఁగఁజేసి వేగ భవకాననము న్దహించి యెందుకా
పుల నికఁ జెట్టి మాని పరిపూర్ణదయాద్వైతమనోంబుజాత్మవై
దిలుకవె లెట్లప్రేమరసశీకరముల్ నుతియింతుఁ... 113

మ॥ భవదత్త్యంతపవిత్రపాదముగభాజ్యధ్యానసంతోషనం
భవదత్త్యంతపవిత్రసూచికభవత్పజ్జాప్రభాగాననా
దువచోమూలల నిర్మలాత్మతను జేచు లెప్పి యర్పితు నా
కిది కావంచును దోయఁ బోకకొనుమాఱు పెననో... 114

చ॥ తలఁగెనుఁ గారితాతీకి నుదగ్గ నముగ్ధునేతి బాధలున్
వలసెనుఁ గారలోకము పవిత్రనిశాంతమనిశ్చలాత్మతన్
గలిగెనుఁ గారితెల్లకు కఖండసమస్తన దివ్యసంపదల్
నిలిచెనుఁ గారితద్వత్పదవనేజయుగానమనమ్ము..... 115

చ॥ ఘనమతి శాలినాహనశశమ్మునఁ జ్ఛియుగేభచంద్రవం
ఖ్యను దనరారు దుండుభివరాబ్జము చైత్రపుష్కలపాద్యమిన్
పనజవనరమ్మునఁ బ్రభక్తి నొసంగుచు నుండఁ నీకుఁ గై
కొనుశరకమ్మునోలనదకుంతదయాహృదయాంబకాధికా... 116

అధ్యక్షులు: శ్రీ శ్రీ యంగల రామకృష్ణలక్ష్మణులు (అనుమతిదేవులు)

பிழைகளைத் தவிர்த்துக் கொடுக்க:—

ఇది లక్షణములు; వాటిల కర్మకర్మములు. గా
రానమున్నది, అనిక మోగ్యకావరికాకరి. పండిత వా
మది మొదల మనోంబుమై కవలమున్నునుండినది. 1.
అలా మోగ్యకావరి. 2. అలాగేమి, కా ముందరికాం
దములు. 3. అలాగేమి, అని మోగ్యకావరిములు
గా ముద్రించుచున్నము. ముద్రాంతమునకు దానిపురు
వపురగవులను గోంధము దీక్షించి వ దము పోకరింతుము. ఒక
టి మొదలు రూ 9 వరకు ధర్మముదేవరి మూరుపేరులు వట్టిక
యందు దహరింపబడును. రూ 10 మొదలు రూ 100 వరకు ని
చ్చువారి కలగోరిము, ధర్మచరితములు మున్నగు విష
యములు గోంధపురధర్మమునమున్ను బోటింపబడును, ఒక
కంపుటనుచొత్తించెడి పదాన్యరొవగులు పంకావరి పూర్తి
గా న్నెంపబడును; కృతిపూర్వక కన్యకానగ బడును, ఒకొ
క సుపుటము ముద్రీకు రూ 100లు.

2. యోదవనిధి నమః :— ఇదాటంకాలనాటకము; బహు
సీతా వాధకము.

క. శబ్దదోషవరిష్కరణాని ఘట్యంతః-ఇది లేరులు వ్యాసః పం
కు దిక్ష్వి. నీమాంబుద్ధి. అక్షరకీమముగాఁ దప్పవ్వలు చెప్పను.

4. గణితశాస్త్రము:- 5 తరగతులవలన విద్యార్థులు కొన్ని సలహలు వ్రాతము నేర్వవలసిన గణిత పద్ధతులు బుద్ధావళాభివృద్ధిముగా బోధించును. 5. సీతాకల్యాణము-తామరా-హరిశ్చంద్రముగము. 6 అంధ్ర బ్యాగింగునమ్ము:- తెలుగుచరిత్రములు ప్రోత్సహింపబడి,

ਡਰਾਈਵਰ

ਭਾਗਤ ਚੌਧਰੀ

13693